

ORSZÁGOS TERVHIVATAL
00133/I./1958.

697-2-27-11 perbes CI
TUK00 547/35
SZIGORUAN TITKOS!
Készült 80. példányban
35.....sz.példány

NYVA:	3
Indoklás	
195.....	

Tárgy: Az ujításokról és találmányokról szóló 1957. /VI.23./ Kormányrendelet módosítása.

E l ő t e r j e s z t é s

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz.

Az Országos Találmányi Hivatal elnöke által készített előterjesztést mellékelten benyújtom. Kérem annak elfogadását és a rendeletnek a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Budapest, 1958. október 31.

Kiss Árpád s.k.
az Országos Tervhivatal elnöke

A kiadmány híveleül:

Kósa Anna
Kósa Anna

AZ ÜLÉS ELŐTT AZONNAL VISSZAKÉLDENDŐ A M.T. TUK-NEK.
Érk. 1958 NOV 5

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-83.-b-312.d.

200

1

Tárgy: Az ujitásokról és találmányokról szóló 38/1957/VI.23/
Korm.sz. rendelet módosítása.

Egyetértenek:

Külügyminisztérium részéről:	Sebes István
Belügyminisztérium "	Borgos Gyula
Honvédelmi Minisztérium "	Révész Géza
Pénzügyminisztérium "	Kardos Géza
Igazságügyminisztérium "	dr. Timár István
Kohó- és Gépipari Minisztérium részéről:	Bakonyi Sebestyén
	Endre
Könnyűipari Minisztérium részéről:	Nagy Józsefné
Földművelésügyi Minisztérium "	Szóke Mátyás
Belkereskedelmi Minisztérium "	Sebes Sándor
Építésügyi Minisztérium "	Lux László
Közlekedés és Postaügyi Min. "	dr. Csanádi György
Élelmiszerügyi Minisztérium "	Babos Zoltán
Egészségügyi Minisztérium "	dr. Simonovits Istvá
Művelődésügyi Minisztérium "	dr. Fajth Tibor
Munkaügyi Minisztérium "	Kisházi Ödön
Kormány Titkársága "	dr. Gál Tivadar
Szakszervezetek Országos Tanácsa részéről:	Szuhai Dezső
Szövetkezetek Orsz. Szövetsége "	Bátori Lóránd
Kisipari Szövetkezetek Orsz. Szöv. "	Ferenci Tibor

Kiegészítéssel egyetértenek:

Nehézipari Minisztérium részéről	Ozottner Sándor
Külkereskedelmi Minisztérium "	Karádi Gyula.

E l ő t e r j e s z t é s

a Magyar Forradalmi Munkás - Paraszt Kormányhoz

I.

A 38/1957/VI.23/Korm.sz. rendelet /a továbbiakban K./17.§./4/
bekezdése a közreműködői díj alsó határát az ujitási díj
50 %-ában, felső határát pedig az ujitási díj 100 %-ában
állapítja meg.

./.

A gyakorlati tapasztalatok értékelése során tartott ujitói tanácskozások és helyszíni ellenőrzések bizonyítják, hogy a közreműködői díj felső határának megállapítása helyesen történt, és hogy ez ellen a gyakorlatban kifogás nem merült fel.

Az alsó határ azonban túl magasnak bizonyult és a szándékolt célt nem érte el. A cél ugyanis az volt, hogy a közreműködői díjban több személy részesüljön és hogy a közreműködők ne aránytalanul csekély, hanem olyan összeget kapjanak, mely megfelelően ösztönzi őket az ujitások megvalósítására. Az alsó határ túlmagas szintje azt jelentette, hogy a közreműködőknek akkor is ki kellett volna fizetni az ujitói díj 50 %-át, ha ez túlmagas lett volna - az egyébként értékes - közreműködői tevékenységükért. Így pl. ha a közreműködők csupán 2000.-Ft. közreműködői díjat érdemltek és az ujitási díj 50 %-a 15.000 Ft.-t. tett ki, a jelenlegi rendelkezés értelmében a közreműködőknek 15.000 Ft- nál kevesebbet nem lehetett megállapítani. Ezért ilyen esetekben a közreműködői díjak megállapításáért felelős vállalati igazgatók gyakran inkább egyáltalán nem fizettek közreműködői díjat, mintsem ezt az aránytalanul magas összeget állapították volna meg.

Ezért célszerű a közreműködői díj alsó határának - a jelenlegi felső határ meghagyása mellett - az ujitási díj 10 %-ára való leszállítása, mert így szélesebb határok között megfelelő rugalmassággal lehet a közreműködőket díjazni.

II.

A R.17.§./6/ bekezdése szerint a kísérletezés során kifejtett tevékenységért járó közreműködői díjat a szerződés megkötésétől számított 8 napon belül, a megvalósítás során kifejtett tevékenységért járó közreműködői díj 50 %-át pedig a javaslat megvalósításától számított 6 hónap letelte után 8 napon belül, további 50 %-át a megvalósítástól számított egy év letelte után ugyancsak 8 napon belül kell folyósítani. Ilyen szabályozás mellett a gyakorlatban néhány esetben előfordult, hogy a közreműködők - különösen a kísérletnél közreműködők - korábban jutottak a közreműködői díjhoz, mint az ujitó vagy a feltaláló az ujitási, illetve feltalálói díjhoz.

A fentebb említett magbeszéléseken olyan általános nézet alakult ki, hogy a közreműködők ugyanolyan arányban kapják díjukat és ugyanolyan időpontokban, mint az ujitók, illetve feltalálók.

Ez az álláspont helyes.

./.

A nehézipari miniszter a R.17.§./1/ bekezdésének első mondatában a közreműködés fogalmi meghatározását javasolja megváltoztatni. A jelenlegi szöveg szerint az ujtás kísérletének sikerét, illetőleg a megvalósítást legeredményesebben elősegítő dolgozókat lehet közreműködői díjban részesíteni. Szerinte ez a szövegezés módot ad arra, hogy minden egyes ujtás után jelentős közreműködői díjat folyósítsanak olyan személyek részére, akik az ujtás gyakorlatba vétele vagy kísérlete során semmivel sem nyújtottak többet, mint ami munkakörük kötelezettségük volt. Szerinte helyesebb e rendelkezésnek olyan értelmű megváltoztatása, hogy azokat lehet közreműködői díjban részesíteni, akik az ujtás kísérleteinek során annak sikerét, illetőleg a megvalósítást átlagon felüli teljesítménnyel mozdították elő. Az átlagon felüli teljesítmény jobban elbírálnak, mint a legeredményesebb közreműködés.

A SZOT és a Kormány Titkársága szerint ez a módosítás olyan megszorítást jelentene, ami a közreműködői díj ösztönző hatását csökkentené. A Nehézipari Minisztérium az ellenkezőjét állítja.-

III.

A R.11.§./6/ bekezdése értelmében, ha a felek által kölcsönösen megállapított ujtási díj összege a 25.000 forintot előreláthatólag meghaladja, a megvalósításra vonatkozó szerződés csak a közvetlen felettes szerv jóváhagyásával válik hatályossá. Ilyen rendelkezés a közreműködői díj tekintetében nincs. Az esetleges lazaságok, sőt visszaélések megakadályozása céljából indokolt a rendelet olyan kiegészítése, hogy a 25.000 forinton felüli közreműködői díjat a közvetlen felettes szerv hagyja jóvá. Ennek megtörténte előtt közreműködői díjat fizetni nem lehet.

A külkereskedelmi miniszter a rendelettervezet 4.§-ának kiegészítését javasolja azzal, hogy a külföldön hasznosított találmánnyal kapcsolatban a külkereskedelmi miniszter állapítsa meg milyen összegű közreműködői díj fizethető ki közreműködők részére.

./.

Szerinte ennek a kiegészítésnek a felvételére azért van szükség, mert a találmány hasznosításából befolyó ellenérték döntő részét a feltaláló kapja és így a R.28.§. j./pontjában foglalt szabályok nem alkalmazhatók.

A javaslattal nem értünk egyet. A külkereskedelmi miniszter a 38/1958/Ek.L.23./sz. utasításának 21.§.-ában részletesen szabályozza a találmány külföldi hasznosításában közreműködött dolgozók premizálását, ezért újabb rendelkezés kiadására szükség nincs. A találmány belföldi kísérletezésében és megvalósításában való közreműködés viszont nincs összefüggésben a külföldi értékesítéssel. A R. 28.§. j./pontjában említett közreműködői díj nem az esetleges külföldi értékesítésből a feltalálót megillető részesedés, hanem a találmány belföldi hasznosítása révén keletkezett népgazdasági eredmény után járó feltalálói díj után fizethető ki a közreműködőknek. Ennélfogva a külkereskedelmi miniszter részére ilyen hatáskört megállapítani nem lehet.

IV.

A javasolt módosításoknak, illetőleg kiegészítéseknek költségvetési kihatása nincs.

Rentiekre tekintettel kérem a mellékelt tervezetnek kormányrendeletként való kiadását.

Budapest, 1958. X. 30.

Tasnádi Emil s.k.
elnök

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
.....számu rendelete az ujításokról és
találmányokról szóló 38/1957/VI.23./Korm.
sz. rendelet módosítása és kiegészítése tár-
gyában.

1.§.

A R. 17.§. /4/ bekezdésének első mondata helyébe a követ-
kező rendelkezés lép:

"Az összes közreműködők részére kifizethető díj együttes
mértéke az első évre járó ujítási díj 10-100 %-a a kifejtett
tevékenységtől függően."

2.§.

A R. 17.§. /6/ bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"A közreműködői díj egyes részleteit az ujítási díjrészletek
arányában és azokkal egyidejűleg kell kifizetni."

3.§.

A R. 17.§.-a az alábbi /8/ bekezdéssel egészül ki:

"/8/ Ha a megvalósító szerv vezetője által megállapított
közreműködői díj összege a 25.000 forintot meghaladja, a köz-
reműködői díj folyósítása előtt a közvetlen felettes szerv jó-
váahagyását kell kérni.-"

4.§.

A R. 28.§. j./pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

"a találmány megvalósításában legeredményesebb tevékenységet
kifejtő közreműködők részére az első két évre járó feltalálói
díj 10-100 %-áig terjedő összeg fizethető ki közreműködői díj
címén,"

5.§.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.